

Základní škola Kladno, Vodárenská 2116

Koncepce rozvoje školy

2011 - 2020

O b s a h:

I. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

II. VZDĚLÁVÁNÍ AVÝCHOVA

1. Spolupráce s MŠ, zápis do 1. ročníku
2. Inkluzivní vzdělávání
3. Integrace dětí se zdravotním postižením
4. Výuka cizích jazyků
5. Vzdělávání dětí cizích státních příslušníků (národnostních menšin)
6. Školní atmosféra
7. Profilace školy, ŠVP
8. Spolupráce s rodiči (zákonnými zástupci)

III. PERSONÁLNÍ OBLAST

IV. PROVOZNÍ ČÁST

V. FINANCOVÁNÍ

VI. ŠKOLA A OKOLÍ (VNĚJŠÍ KOMUNIKACE)

Vypracoval: Mgr. Jaroslav Feřtek, ředitel školy
(srpen 2011)

I. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Středně velká státní škola, jejímž zřizovatelem je Statutární město Kladno, byla postavena v letech 1958 - 1960 a žáky poprvé uvítala v září roku 1960. Od 1. ledna 1993 existuje jako samostatný právní subjekt, od ledna následujícího roku pracuje jako příspěvková organizace Města Kladna. Sdružuje základní školu a školní družinu. Škola má 9 ročníků, vyučovacím jazykem je jazyk český. Školní družina má šest oddělení s kapacitou 160 žáků. Od roku 2005 škola pracuje podle školního vzdělávacího programu „Škola porozumění“. V roce 2009 byl ŠVP poprvé podroben revizi a částečně upraven. Dále škola i školní družina žákům nabízí několik zájmových útvarů.

Maximální kapacita školy (dle výpisu z Rejstříku škol ČR) je **689 žáků**. Aktuálně (šk. rok 2010/2011) školu navštěvuje **467 žáků**, kteří jsou vzděláváni ve 12 třídách na 1. stupni a v 9 třídách na 2. stupni. O žáky pečuje **44 zaměstnanců** (3 členové vedení školy, 14 pedagogických pracovníků na 1. stupni, 13 pedagogických pracovníků na 2. stupni, 6 vychovatelek ve školní družině, 1 pedagogický asistent, 1 hospodářka a 6 provozních zaměstnanců. Průměrný věk pedagogických pracovníků je téměř 47 let.

Škola disponuje **20 pracovními s kapacitou po 30 žácích a 1 pracovní s kapacitou 20 žáků** v hlavní budově. V případě potřeby může využít **další dvě pracovní s kapacitou po 30 žácích** v pavilonech. V hlavní budově jsou dále k dispozici dvě pracovní ICT (s kapacitou 18 a 12 PC), tělocvična, malá tělocvična a keramická dílna.

Naprostá většina žáků pochází z ekonomicky průměrně situovaných rodin, z přílehlého sídliště. Většina z nich má také alespoň jednoho sourozence, s nímž sdílí společný pokoj (podmínky pro domácí přípravu). V současnosti školu navštěvuje také **téměř 9% žáků se sociálním znevýhodněním a téměř 7% dětí cizinců nebo příslušníků národnostních menšin**. V posledních letech lze pozorovat trend nárůstu počtu takových žáků.

Podle předpokládaného demografického vývoje dojde pravděpodobně k rychlému nárůstu počtu školou povinných dětí ve spádové oblasti (dle demografické studie poskytnuté zřizovatelem). Také na naší škole bude v nejbližších devíti letech počet žáků školy stoupat a **cca ve šk. roce 2015/2016 by překročil hranici 600 žáků a v roce 2019/2020 by se mohl kriticky přiblížit maximální kapacitě školy (viz tabulka.)**

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	tříd	dětí
2010/2011	2/48	3/65	3/61	2/55	2/54	3/71	2/35	2/43	2/35	21	467
2011/2012	3/66	2/48	3/65	2/57	2/55	2/48	3/71	2/35	2/43	21	488
2012/2013	3/80	3/66	2/48	3/65	2/57	2/54	2/48	3/70	2/33	22	521
2013/2014	3/80	3/80	3/66	2/46	3/65	2/57	2/54	2/48	3/70	23	566
2014/2015	3/80	3/80	3/80	3/66	2/46	2/60	2/55	2/53	2/48	22	568
2015/2016	3/80	3/80	3/80	3/80	3/66	2/46	2/60	2/55	2/53	23	600
2016/2017	3/90	3/80	3/80	3/80	3/80	2/60	2/46	2/60	2/55	23	631
2017/2018	2/60	3/90	3/80	3/80	3/80	3/76	2/60	2/46	2/60	23	632
2018/2019	2/60	2/60	3/90	3/80	3/80	3/75	3/76	2/60	2/43	23	624
2019/2020	2/60	2/60	2/60	3/90	3/80	3/80	3/75	3/76	2/60	23	641

II. VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVA

Ve všech oblastech činnosti školy je nutné uplatňovat obecný princip: Zachovat, co se osvědčilo, změnit, co se neosvědčilo nebo bylo málo efektivní a zavést novinky, které zaujmou a nemusí být ani zvlášť nákladné.

1. Spolupráce s MŠ, zápis do 1. ročníku

- pokračovat ve vzájemných návštěvách dětí z MŠ a žáků 1. stupně, kontakt s ředitelkami MŠ;
- nabídnout MŠ programy připravené staršími žáky školy (Vánoce, Velikonoce, Den dětí), případně na požádání vypomoci při organizaci akcí pořádaných MŠ;
- nabídnout učitelkám z MŠ pomoc akcemi typu „Burza výtvarných nápadů“;
- nadále organizovat pro budoucí prvňáčky „Předškoličku“;

2. Inkluzivní vzdělávání

- dělení tříd v ročníku na výkonnostně diferencované skupiny (první krok - 3 až 5 předmětů);
- postupně zavést i věkově smíšené, avšak výkonnostně vyrovnané skupiny (mezi ročníky pro předměty jako jsou např. matematika, cizí jazyky, český jazyk);
- možnost výuky v multioborových blocích (spojení oborů se silnými mezipředmětovými vztahy);
- častější zařazování problémových úloh a projektového vyučování;
- zavedení individuálních vzdělávacích plánů i pro žáky nadané (nejen integrované);
- změna **role učitele** (místo přednášejícího kouče);
- zavedení kriteriálního hodnocení (příp. provázeného slovním hodnocením);

Uplatnění této koncepce (organizace) znamená **zvýšení přímých nákladů na vzdělávání**, i když řada opatření spočívá jen v jiné organizaci vyučování a samozřejmě v jiných metodách a formách práce. Dělení tříd na více skupin je mnohdy žádoucí, avšak vždy je podmíněno finančními možnostmi školy. Systém je navíc **organizačně náročný na rozvrh a využitelné prostory** a je třeba k němu **motivovat učitele**, jejichž role se výrazně mění (z „memorujícího informátora“ na kouče). Tento systém však vychází **vstříc jak žákům mimořádně nadaným, tak žákům s nižším nadáním nebo dokonce s různými SPU**. Pokud jsou nároky na žáka přiměřené jeho schopnostem, lze jej lépe zaměstnat. Nemusí tak zažívat trvalý neúspěch a škola pro něj nemusí nutně představovat trauma. Jiná organizace výuky a jiný přístup k žákovi **neznamená snížení požadavků!** Jde jen o to nemít nesmyslně vysoké požadavky vůči všem žákům, z nichž někteří je, objektivně vzato, nemohou splnit.

Nový přístup k vzdělávacímu procesu s sebou přináší také nutnou **změnu hodnocení žáků**. Pokud se bude nadále uplatňovat „srovnávací princip“ (např. při přijímacím řízení na SŠ, jak o něm mluví i Školský zákon), musí se určité porovnávání zachovat i v systému inkluzivního vzdělávání. **Všechny diferencované skupiny tedy musí mít shodné základní učivo a z toho jsou žáci hodnoceni podle stejných kritérií**. Hodnocení musí mít také **charakter výchovný a motivační**. Je proto nutné **hodnotit rovněž nadstavbové učivo** pro výkonnostně vyšší skupiny žáků. Řešením je vedle náročnějšího hodnocení slovního **hodnocení kriteriální**. Pro každý obor bude stanoveno několik kritérií (ústní projev, písemný projev, testy, domácí příprava, projekty apod.) a žák bude hodnocen podle nich. Dostane tedy několik „známek“, z nichž se dá v případě potřeby odvodit jedna známka celková.

3. Integrace dětí se zdravotním postižením

V tomto vzdělávacím systému lze vzdělávat i děti s lehčími formami zdravotního postižení. Pro ně je nutné (dle závažnosti postižení) uplatňovat odlišné formy a metody výuky. Škola se musí vybavit **speciálními pomůckami**. Tito žáci potřebují intenzivní individuální péči, kterou jim vyučující (i při zvládnuté organizaci hodiny a vnitřní diferenciaci práce) bude schopen poskytnout jedině za pomoci **pedagogického asistenta**. Integrovat tyto děti do běžných tříd je z hlediska jejich budoucího

společenského začlenění žádoucí, ale nesmíme zapomínat právě na jejich znevýhodnění v samotných startovacích podmínkách a možnostech. Pomoc a speciální péče s sebou nese opět zvýšené náklady. Její kvalita a intenzita bude limitována finančními (rozpočtovými) možnostmi školy.

4. Výuka cizích jazyků

- zkvalitnit výuku cizích jazyků (kvalitní učebnice, pestré vyučovací metody a moderní formy práce, nové didaktické pomůcky, intenzivní využívání ICT a audiovizuální techniky);
- zajistit kvalitní personální obsazení pro výuku cizích jazyků (ideálně kvalifikovanými pedagogy s jazykovou praxí);
- v rámci ekonomických možností školy dělit žáky do několika výkonnostních skupin; přizpůsobit učivo výkonnosti skupin (učivo základní a nadstavbové);
- nabízet standardně výuku alespoň tří cizích jazyků (v souladu s trendem klást důraz na výuku angličtiny);
- propojit výuku cizích jazyků s jazykovou praxí (navázat kontakt s několika školami v zahraničí, v destinacích dle vyučovaného jazyka, učit žáky komunikovat na dálku, uspořádat výměnné pobyty);
- rozvoj komunikačních, multikulturních a sociálních dovedností, motivace pro výuku;
- pro dlouhodobý záměr zajistit motivaci vyučujících (organizace komunikačních kanálů).

5. Vzdělávání dětí cizích státních příslušníků (národnostních menšin)

- vytvořit předpoklady k zvládnutí vyučovacího jazyka zavedením nepovinného předmětu nebo zájmového útvaru „Český jazyk pro cizince“;
- zajistit pro spolupráci lektory, kteří ovládají jak český jazyk, tak jazyk mateřský (pro děti z výrazně odlišného jazykového prostředí - vietnamština, východoslovanské a jihoslovanské jazyky - azbuka apod.);
- zařazovat na výuku českého jazyka do skupin výkonnostně podobných (bez ohledu na věk cizince či kmenovou třídu);
- jinak plně integrovat do skupin jejich vrstevníků, ale zohlednit ztížené podmínky v hodnocení.

6. Školní atmosféra

- minimalizovat pocit nudy a strach z neúspěchu diferencovanými skupinami;
- trvale klást důraz na vztahy mezi žáky vzájemně, mezi žáky a učiteli a mezi učiteli vzájemně (záležitost úrovně vnitřní komunikace, která je podmíněna již komunikací mezi vedením školy a ostatními);
- pořádat tématicky zaměřené dny (ve spolupráci se sponzory nebo jinými institucemi), v nichž žáci rozvíjejí své dovednosti přirozeným způsobem - hrou;
- citlivým výběrem nábytku a jiného vnitřního zařízení ovlivňovat estetické cítění žáků a zvyšovat doprovodný servis (možnost odpočinku, nákupu potravin a nápojů - školní bufet, vybudovat klubovnu – zázemí pro činnost zájmových útvarů, výuku volitelných předmětů apod.)
- vybudovat školní zoologické koutky (třídy patrony nějakého živočicha);
- upravit školní pozemek (přírodní učebna, pergola s posezením, záhony, arboretum, skalka, výběhy a kotce pro drobná zvířata);
- dát prostor samotným dětem a učitelům pro jejich nápady.

7. Profilace školy, ŠVP

- provést kompletní revizi stávající verze ŠVP, doplnit o ročníkové kurzy, vyučování ve skupinách, nové vyučovací předměty;
- vhodným způsobem zapojit nejmladší žáky do celoškolských projektů;

- na 1. stupni nabízet co nejpestřejší skladbu zájmových útvarů (pohybové aktivity, aerobic, hry a práce na PC, cizí jazyky, keramiku, hru na flétnu apod.);
- na 2. stupni obdobně široká nabídka formou volitelných a nepovinných předmětů, zájmových útvarů;
- v 1. - 3. ročníku podle finančních a prostorových možností vyučovat 3 hodiny Tv týdně;
- od 3. ročníku zaměřit výuku Tv více na atletiku a florbal;
- udržet pro žáky 1. stupně kurz plavání (i za cenu financování z jiných zdrojů než ONIV);
- změnou vyučovacího plánu umožnit žákům 7. až 9. ročníku specializaci podle individuálních zájmů (např. specializované semináře jako volitelné předměty).

8. Spolupráce s rodiči (zákonnými zástupci)

- místo systému formálních pravidelných třídních schůzek přejít na skutečně individuální konzultace se zákonnými zástupci všech žáků, případně kombinovat dvě až tři třídní schůzky ve školním roce s osobními konzultacemi;
- dle potřeby zintenzívnit kontakt s rodiči (v případě přechodných obtíží na straně žáka či rodiny);
- trvale pracovat s rodinami sociálně znevýhodněnými či narušenými (důslednost a využití všech přijatelných možností ovlivňování jejich chování vůči vlastním dětem a škole, tj. zabránit potížím později těžko řešitelným - záškoláctví, krádeže, šikana, drogy apod.);
- soustavně spolupracovat s odborem sociální péče, právní ochrany dětí, policií při řešení projevů rizikového chování žáků, vést zákonné zástupce k pocitu odpovědnosti za chování dítěte.

III. PERSONÁLNÍ OBLAST

Školu v nejvlastnějším smyslu slova tvoří žáci, jejich učitelé a vychovatelé a ti, co se starají sice převážně o provoz školy, ale mnohdy vypomáhají s organizačními záležitostmi nebo s dozorem nad žáky. **Není proto jediného zaměstnance, který by nebyl pro školu důležitý.** Jací jsou zaměstnanci, taková je škola. Je to také oblast mimořádně citlivá. A ekonomicky nejnáročnější. Někdy je bohužel nutné provést i nepříjemné opatření včetně ukončení pracovního poměru (zejména v případě závažných morálních prohřešků nebo dokonce porušení zákona, ale i v případě, kdy někdo trvale odmítá na sobě dál pracovat, nebo toho není schopen).

- provést personální audit a postupně optimalizovat stav (s ohledem na kvalitu);
- doplnit stav pedagogických zaměstnanců dle potřeb (chybějící aprobace – zejména cizí jazyky, matematika, fyzika, zeměpis);
- vytvořit databázi žadatelů o práci nebo zájemců o krátkodobé zaměstnání pro případ záskoku při nečekané události (úraz apod.) u některého zaměstnance;
- probudit v pedagogických pracovnících „dřímající“ potenciál, umožnit jim výrazně ovlivňovat chod školy a její další vývoj;
- vytvářet nejlepší možné podmínky pro pracovní výkon založený na osobní odpovědnosti každého zaměstnance;
- umožnit doplnění či rozšíření kvalifikace (při podpoře zaměstnavatele s přílohou k pracovní smlouvě o návratnosti vynaložených prostředků - např. jazykové kurzy);
- dosažení kvalifikační optimalizace postupnou obměnou sboru;
- dovybavit školu didaktickými pomůckami a technikou, zajišťovat odborné proškolení učitelů

IV. PROVOZNÍ ČÁST

Padesát let stará budova je v poměrně dobrém stavu. Díky investici zřizovatele do nových oken došlo k částečnému zateplení. Zhruba před patnácti lety byly zrekonstruovány také všechny toalety. Vnitřní

prostory jsou udržované, čisté a příjemné. Přesto se nevyhneme **nutným investicím a opravám**. Ve správě má škola také školní areál s hřištěm.

- akutní je rekonstrukce elektrické sítě (nutná též s ohledem na další investiční záměry);
- rozšíření počítačové sítě - možnost wi-fi připojení k internetu mimo hlavní budovu;
- úprava školní zahrady (jak bylo zmíněno v kapitole o atmosféře ve škole);
- oprava pomalu se rozpadajícího opláštění (fasády) budovy - místy holé až na armování;
- nutná oprava střechy hlavní budovy - zatéká do tří místností a objevuje se plíseň;
- obměna školního nábytku, kobereců a linolea ve třídách, údržba parket v tělocvičně (nátěr);
- vybudovat další bezpečnostní prvky (kamerový systém v areálu, elektronický zabezpečovací systém apod.).

V. FINANCOVÁNÍ

Škola je finančně zabezpečena příspěvkem (dotací) zřizovatele na provoz, dotací na přímé náklady na vzdělávání, dary sponzorů, doplňkovou hospodářskou činností, příspěvkem rodičů na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ŠD (90,- Kč na žáka).

- zvýšit příjmy z doplňkové činnosti (zejména rozšířením nabídky zájmových útvarů nebo pronájmem dalších školních prostor mimo vyučování);
- aktivně vyhledávat sponzory (dlouhodobá spolupráce) a další zdroje příjmů (sběr odpadových surovin, dobrovolné vstupné, kurzy a akce pro veřejnost apod.);
- šetřit provozní náklady a po dohodě se zřizovatelem je použit na investice či náročnější opravy;
- získávat účelově vázané příspěvky a dotace od zřizovatele;
- využívat možností financování projektů v rámci Evropských strukturálních fondů;
- zrealizovat projekty v rámci OP VK „EU - Peníze školám“

VI. ŠKOLA A OKOLÍ (VNĚJŠÍ KOMUNIKACE)

V současnosti škola pořádá v průběhu školního roku několik akcí určených rodičům žáků, případně širší veřejnosti. Jinak si ale škola žije „svým životem“. Specifikem školy je nutná komunikace se sousední školou, s níž má společné některé provozní části (sportovní a relaxační areál a školní jídelnu, respektive pavilon s jídelnou).

- nastavit a dodržovat stabilně korektní komunikaci se sousední školou;
- zlepšit a zintenzivnit prezentaci školy na veřejnosti (osobním kontaktem s dalšími organizacemi, osvětovou činností, prezentačními materiály a prostředky - plakáty, webové stránky apod.);
- prostřednictvím projektů, informací a další spoluprací prezentovat propojení s obcí (zřizovatelem);
- využívat informační a prezentační servery k zveřejňování činnosti školy;
- umožňovat v rozumné míře návštěvy rodičů nebo jiných dětí ve škole při běžném vyučování;
- aktivně spolupracovat s pedagogickými fakultami, respektive jejich studenty (praxe, brigády (tutoři), akvizice v personální oblasti);
- spolupráce s dalšími základními školami (výměna zkušeností, nápadů, či didaktických materiálů).

.....
ředitel školy